

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Mantojums>Lietu tiesību (in rem) pielāgošana Lietu tiesību (in rem) pielāgošana

Austrija

1 Kādas lietu tiesības (in rem) var rasties mantošanas ceļā saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem?

Saskaņā ar Austrijas tiesībām pēc mirušās personas nāves tās juridisko statusu turpina mantojums kā juridiska persona (Austrijas Civillkodeksa (*Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch, ABGB*) 546. Pants). Kad mantojums tiek nodots (*Einantwortung*), mantinieks pārņem mantojuma juridisko statusu. Minētais attiecas arī uz lēmumiem, ar ko nosaka mantojuma pāriešanu federālajai valdībai (Austrijas Civillkodeksa 547. Pants). Persona nevar patvaļīgi pārņemt īpašumtiesības uz mantojumu. Mantojumu parasti iegūst pēc testamenta apstiprināšanas procedūras, notiekot mantojuma nodošanai, proti, juridisko īpašumtiesību pārejai mantiniekiem (Austrijas Civillkodeksa 797. pants).

2 Vai šādas lietu tiesības (in rem) tiek reģistrētas nekustama vai kustama īpašuma reģistrā un, ja tā, vai šāda reģistrācija ir obligāta? Kurā reģistrā vai reģistros tās reģistrē un kādas ir reģistrācijai izvirzītās prasības un piemērotā kārtība?

Saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem lietu tiesību (īpašumtiesību, servitūtu, reālnastu, ķīlu, apbūves tiesību) uz nekustamiem īpašumiem, kā arī atpakaļpirkuma tiesību, pirmpirkuma un nomas tiesību iegūšana, nodošana, ierobežošana un atcelšana, lai tā iegūtu juridisku spēku, jāieraksta rajona tiesu (*Bezirksgerichte*) pārvaldītajā zemesgrāmatā.

Tomēr izņēmuma kārtā no minētā ierakstīšanas principa mantinieks jau iegūst lietu tiesības uz īpašumu, stājoties spēkā mantojuma nodošanai, nevis tikai tad, kad tā īpašumtiesības tiek ierakstītas zemesgrāmatā. Tādēļ ierakstīšanai zemesgrāmatā ir drīzāk deklaratīvs raksturs. Tomēr Zemesgrāmatu likuma (*Grundbuchsgesetz*) 21. un 94. panta noteikumi ar zemesgrāmatu saistītos jautājumos liedz ņemt vērā faktiskās īpašuma tiesības, ja tās nav atspoguļotas zemesgrāmatā. Ieraksts pret (vēl neregistrētiem) mantiniekiem tādējādi — ar retiem izņēmumiem — nav pieļaujams, pat ja tie jau ir īpašnieki atbilstīgi materiālo tiesību normām. Attiecībā uz ierakstiem zemesgrāmatā tādēļ neņem vērā faktu, ka ir notikusi mantojuma nodošana, kamēr mantinieku īpašumtiesības nav tikušas reģistrētas zemesgrāmatā.

Austrijā mantinieku tiesības zemesgrāmatā ieraksta saskaņā ar zemesgrāmatas grozīšanas procedūru, ko nosaka Zemesgrāmatu likuma 136. Pants. Tas paredz zemesgrāmatas labošanu, lai tā atspoguļotu faktisko juridisko situāciju. Labošana ir nepieciešama, kad ir notikušas juridiskas izmaiņas, bet tās vēl nav atspoguļotas zemesgrāmatā, līdz ar to ierakstam ir tikai deklaratīvs raksturs. Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 136. pantā noteikto procedūru pietiek ar "pierādījumu par neprecizitāti", lai pamatotu ierakstīšanu; minētais aizstāj dokumentus, kas citādi būtu nepieciešami. Minētais pierādījums ir sniegts, ja neprecizitāte ir nepārprotama vai apliecināta, izmantojot publiskus aktus (piemēram, tiesas izdotu mantojuma nodošanas apliecību vai Eiropas mantošanas apliecību). Neprecizitāti uzskata par nepārprotamu, ja, piemēram, pieteikuma iesniedzēja minētā atkārtota tiesību pāreja, kas nav ierakstīta zemesgrāmatā, un tai sekojošā juridiskā priekšteča universālsukcesija attiecībā uz mantu izriet tieši no likuma.

Ierakstus zemesgrāmatā izdara pēc pušu pieprasījuma. Iestādes var izdarīt ierakstus tikai izņēmuma gadījumos, kuri šeit nav piemērojami.

3 Kādas ir ar lietu tiesību (in rem) reģistrāciju saistītās sekas?

Austrijas tiesībās universālsukcesija par labu mantiniekam notiek bez ierakstīšanas zemesgrāmatā, spēkā stājoties mantojuma nodošanai. Tādēļ ierakstīšanai zemesgrāmatā šajos gadījumos ir vienīgi deklaratīvs raksturs.

4 Vai ir spēkā īpaši noteikumi un procedūras, lai pielāgotu lietu tiesību (in rem), uz ko persona ir tiesīga saskaņā ar mantošanai piemērojamiem tiesību aktiem, gadījumā, ja tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā persona atsaucas uz attiecīgo tiesību, šāda lietu tiesība (in rem) nav zināma?

Saskaņā ar Austrijas mājokļa īpašuma tiesībām ar mājokļa īpašumu nesaraucjami saistīto minimālo daļu nevar dalīt visu mājokļa īpašuma pastāvēšanas laiku, izņemot, ja pastāv "īpašnieku partnerība" (*Eigentümerpartnerschaft*). Tā ir divu fizisku personu — mājokļa īpašuma līdzīpašnieku — juridiska kopība. Ja vairākas personas ir ieguvušas īpašumtiesības uz minimālo daļu mantošanas ceļā, neizveidojot īpašnieku partnerību, piemēram, ja mantojums apstiprināts ārvalstīs un mantošanā iesaistītas vairākas personas, to īpašumu zemesgrāmatā nevar ierakstīt. Ja tiek iesniegts pieteikums par īpašumtiesību ierakstīšanu, zemesgrāmatu tiesai ir jānoraida pieteikums un jāinformē pieteikuma iesniedzēji, ka prasītās tiesības zemesgrāmatā ierakstīt nevar, un jādod tiem saprātīgs laikposms, kurā nokārtot, ka minimālo daļu iegūst viena persona vai īpašnieku partnerība. Ja šis termiņš beidzas un tas nav ticis izdarīts, zemesgrāmatu tiesai ir jāorganizē publiska pārdošana (2002. gada Mājokļa īpašuma likuma (*Wohnungseigentumsgesetz*) 12. panta 3. punkts).

Lapa atjaunināta: 31/05/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.